

Slovenski dom

Štev. 34. V Ljubljani, v sredo, 11. februarja 1942-XX Leto VII.

Iskajoča pooblastenka za oglaševanje italijanskega in tujega Uredništvo in sprava Koptarjeva 6 Ljubljana Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera. Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano. Redazione Amministrazione Koptarjeva 6 Ljubljana

Il bollettino No 619:

Vittoriosi scontri presso Gazala

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica. Nella regione di Ain El Gazala scontri di elementi avanzati si sono risolti a nostro vantaggio. Formazioni aeree hanno battuto grosse colonne avversarie di automezzi; gran numero di questi risulta distrutto. In una serie di vittoriosi combattimenti la caccia germanica ha abbattuto undici apparecchi inglesi senza subire perdite. Sono continuate le azioni dell'arma aerea tedesca contro l'Isola di Malta. Bombardieri italiani hanno rinnovato con successo, nella notte sul 9, l'attacco della base di Alessandria. Velivoli avversari hanno bombardato talune località della Grecia causando il crollo di alcuni edifici civili; fra la popolazione ellenica sono segnalati undici morti e undici feriti. Una nostra pattuglia di aerosiluranti, raggiunto nel Mediterraneo orientale un convoglio nemico scortato, ha colpito un incrociatore pesante.

Vojno poročilo št. 619:

Uspješni spopadi pri Gazali

Uradno vojno poročilo št. 619. pravi: V pokrajini okoli Ain el Gazale so bili spopadi med prednjimi oddelki in so izpadli v našo korist. Skupine letal so bombardirale velike vrste angleških vozil; veliko jih je bilo uničenih. V vrsti zmagovitih zrčnih bitk je nemško letalstvo sestrelilo 11 angleških letal, ne da bi samo imelo kakšno izgubo. Nadaljujejo se akcije nemškega letalstva proti otoku Malti. Italijanski bombniki so v noči na 9. februar uspešno obnovili napad na alessandrijsko luko. Nasprotna letala so bombardirala nekaj krajev v Grčiji in povzročila nekaj škode na zasebnih hišah; med grškimi prebivalstvom je bilo 11 mrtvih in 11 ranjenih. Patrola naših torpednih letal je na vzhodnem Sredozemlju zasledila angleški konvoj in je zadela veliko angleško križarko. Berlin, 11. febr. s. Uradno poročajo: V severni Afriki udeleževanje oglednikov na obeh straneh. Nemška vojna in strmoglavka letala so bombardirala nasprotnikova letalska oporišča, vrste avtomobilov ter skladišča vojnih potrebščin, ki jih je močno branilo angleško lovsko letalstvo iz Marmarike in iz Egipta. V letalskih dvoobojih so bili sestreljeni 3 angleški stroji. Vzhodno od Marsa Matruha je oddelek nemških bojnih letal posebno uspešno napadel močno zastražen angleški ladijski sprevod. Lahka križarka, rušilce in dve veliki prevozniki ladji so bili tako hudo poškodovani, da je za nekatera izmed njih moči misliti, da so izgubljeni. Letališče in druge vojaške naprave na otoku Malti so bile bombardirane podoben in ponoči.

Sovjetski izpad iz Petrograda - odbit

Uspešna obramba nemških divizij zoper sovjetske napade na vsem bojišču

Berlin, 11. febr. s. Nemško vrhovno poveljstvo daje naslednje uradno vojno poročilo: Na vzhodnem bojišču je nasprotnik med neprestanimi boji imel nove zelo krave izgube. Uničenih je bilo 16 nasprotnikovih oklepnih voz. Letalstvo je z uspešnim nastopom bojnih in strmoglavskih letal posegalo med obrambne boje vojske ter je z dobrim uspehom tolko pomorske cilje v vzhodnih krimskih vodah. Pred Petrogradom so obnovljeni naspornikovi poskusi za izpad, izvedeni z znatnimi silami, bili brezuspešni. Topništvo je obstrjelovalo vojaško pomembne cilje pri Kronstadtu in sicer z dobrim uspehom. Med uspešno obrambo zoper mogočene sku-pinske sovjetske napade sta se zlasti odklovali 25. divizija motorizirane pehote iz Württenberga in flandrska legija.

Berlin, 11. febr. s. V borbah, ki so se v poslednjih dneh razvile na vzhodnem bojišču — piše Zwolf Uhr Blatt — so boljševiki na severovzhodnem odseku Ilmenskega jezera napadli južno krilo neke nemške pehotne divizije. Ta pa je sredi snežnih neviht in silovitega mraza odbila prvi sunek ter nato uspešno začela obkoljevati dobesed del sovjetskih sil. Medtem ko so bili obkoljeni prisiljeni, da so se čedalje bolj umikali in zgnemili na sredo, tako da so prišli v peklenske ognjenjem nemških pehotnih čet, so nemško topništvo in strmoglavci vzeli za tarčo zbrane sovjetske sile v nekem bližnjem kraju, ki so se pripravljale na napad, da bi olajšale pritisk na obkoljene boljševiške čete. Nemška letala so bila zadnje dni zelo delavna na vseh drugih odsekih bojišča ter so bombardirala zaledje, cestna in železniška središča ter konjeniške in motorizirane ruske čete. V teh napadih so nemška letala na srednjem odseku uničila 130 motornih vozil, 8 topove in 1 težki tank. Na nekem drugem kraju so Sovjeti izgubili 35 sani in motornih vozil. Na južnem odseku so nemški vojaki po tridih borbah spet izgnali 300 boljševikov iz neke vasi, v katero so ponoči vdrli in skušali pripraviti tla za nadaljne napade. Rusi so imeli zelo hude izgube.

Berlin, 11. febr. s. Iz pristojnih krogov se je izvedelo, da so boljševiki v okraju vzhodno od Harkova s sedmimi strelskimi polki štiri dni na-

Tokio, 11. febr. s. Z bojišča poročajo, da so japonska letala večeraj zjutraj na singapoorese utrbe vrgla na tisoče letakov, v katerih vabijo angleške sile, ki branijo Singapoore, naj se brž vdajo. Letake je podpisal vrhovni poveljnik japonskih napadnih sil general Jamašita. V njih svetuje angleškim oddelkom, naj se takoj vdajo, zakaj lahko zaupajo v japonska viteška čustva. Letak pravi dalje, da japonske pomorske letalske in kopenske sile že obvladujejo Malajski polotok, da so uničile angleško brodoge na Daljnem Vzhodu ter dosegle popolno pomorsko in letalsko nadzorstvo nad Indijskim morjem, na Tihim morjem in v jugovzhodni Aziji.

Ker je Singapoore že od 18. stoletja dalje važno angleško oporišče in prometna zveza med vzhodno in zahodno omiko, bi japonske vojske sile želele izogniti se temu, da bi Singapoore bil spremenjen v pepel. Japonska je prišla za orožje, da uniči krivico, ne da bi nameravala osvajat kaka ozemlja ali napadati tuje dežele. Japonske sile, ki se bore za to načelo, so že potokle vse nasprotnike, ki so se upirali njihovi akciji. Pač pa bodo plemenito podale roko civilistom in tistim, ki se jim vdajo.

Letak se končuje z besedami: »Porabljam o priložnosti, da vas, angleški častniki in vojniki, vabimo, da se takoj vdaste, zakaj vaše rodbine s skrbjo pričakujejo vaše vrnitve v domovino. S tem boste tudi prihranili uničenje mirnemu civilnemu prebivalstvu v Singapooreju.«

Italijanska vočila za 2602. letnico japonske vladarske rodbine

Rim, 11. febr. Stefani: Japonsko ljudstvo praznuje danes 2602. obletnico ustanovitve cesarstva, ki je bilo utemeljeno 11. februarja l. 660. pr. Kr., in sicer po cesarju Dimmu Tenu v pokrajini Jamato. Od tedaj je japonska vladarska rodbina bila na oblasti 26 stoletij brez prenehanja. 11. februar je najsvetejši dan za Japonec. Ta dan se vsi prebivalci japonskega cesarstva mistično stisnejo okoli sončnega prestola njihovih cesarjev in v sijaju tisočletnega razkošja svojega plemena praznujejo z gorečo domoljubno vneto narodno dušo Japonsko ljudstvo letos praznuje dan prestola ob gremenju topov pomorskih in letalskih oddelkov, drzno razporejenih po zemlje-

pisnem prostoru, ob katerem se človeku vrte v glavi zaradi njegove osebosti. Praznuje ga s tremi velikimi vojskami, ki so usmerjene v stvarne akcije za vojaško osvojitve; ena je na singapoorskem otoku pred vrati največje angleške trdnjave v Aziji, druga skoraj pred vrati Rangoona, tretja pa je naperjena proti Javi in proti vsemu indijskemu otočju.

Fašistovska Italija, ki z obžudovanjem in z ljubeznijo spremlja strahotne nastope japonskih oboroženih sil, želi japonskemu orožju vse zmagajaponskemu plemenu pa popolno uresničenje njegove bleščeče usode v vzhodni Aziji. ki bo osvobojena vseh nasilij in vsiljenec.

Nemško posebno vojno poročilo

Vrhovno poveljstvo nemških oboroženih sil je izdalo tole posebno poročilo: Nemške podmornice so v Atlantskem morju potopile sovražne ladje s skupno 50.500 tonami, med njimi tudi eno korveto. Neke druga velika ladja je bila hudo poškodovana po torpedih. Od teh enot je bilo šest potopljenih na morju ob severnoameriški obali; imele so 34.500 ton.

padali neki nemški pehotni polk. Kljub grozovitemu sovjetskemu topniškemu ognju so nemški vojniki sredi snežnih neviht sijajno branili svoje postojanke. Boljševiki so bili povsod odbiti in so pustili na bojišču 4000 mrtvih, 137 pa je bilo ujetih.

Prepoved vseh vzorčnih sejmov v Nemčiji

Berlin, 11. febr. s. Nemški minister za propagando je v sporazumu z ministrom za gospodarstvo odločil, da leta 1942 v Nemčiji ne bo nobenih vzorčnih sejmov. Vse sile nemškega gospodarstva in vso nemško prometno mrežo je treba namreč zaposiliti izključno za zmago nemškega orožja.

Tri smrtne obsodbe zaradi vohunstva v Sofiji

Sofija, 11. febr. s. Po najbolj naglem postopku se je pri bolgarskem vojaškem sodišču v Sofiji končala razprava zaradi vojaškega vohunstva na korist Anglije, Združenih držav in bivše Jugoslavije. — Na smrt so bili obsojeni trije obtoženci: dr. Jurij Valkov, bivši glavni urednik lista »Pladnev«, znan po svojem dolgem, komunistem in Srbam prijaznem delovanju, njegov brat Vasilij Valkov ter tehnik bolgarskega letalstva Emilij Stratev.

Maršal Čangkajšek v Indiji

Tokio, 11. febr. s. Iz Saigona poročajo, da so tja prišla poročila iz Delhija, da je maršal Čangkajšek prišel v Indijo, da bi se tam posvetoval z angleškimi oblastmi.

Širite najboljši slovenski popoldnevnik »Slov. dom«

Japonski oklic branilcem Singapooreja

Japonska letala mečejo na trdnjave letake, naj se Singapoore čimprej vda in naj branilci zaupajo japonski viteški plemenitosti

Buenos Aires, 11. febr. s. Uradno poročilo ameriškega vojnega ministrstva sporoča, da so oddelki generala Mc Arthurja odbili nove japonske napade proti ameriškim postojankam na utrjenem otoku Corregidorju, ki leži ob vhodu v manilski zaliv. V ameriških uradnih krogih pa vseeno pravijo, da je malo upanja, da bi ameriški oddelki mogli neskončno dolgo držati svoje postojanke na Filipinih, ker je sovražnikova premoč v ljudeh in v vojnem blagu porazna.

Tokio, 11. febr. s. Predsednik računskega odbora v japonski zbornici je povedal, da so do 1. februarja pokrajine v južnih morjih poslale na Japonsko 5000 ton riža, 9500 ton kavečuka, 4000 ton sladkorja in 8000 ton koruze. Določeni so bili novi parniki, da bi iz tistih pokrajin prepeljali na Japonsko še 20.000 ton riža, 6500 ton gumija, 5000 ton fosfatov in 100 ton cinka.

Saigon, 11. febr. s. Poročajo, da je prestolnica Birme, Rangoon, ki jo japonsko letalstvo in vojska ogražata od jugovzhoda, bila postavljena pod vojaško oblast Poročajo tudi, da je drugi letalski alarm v severnoavstralskem pristanišču Port Darwin vzbudil hudo zmedo med ljudstvom, zlasti če zaradi tega, ker so tla pod mestom izredno trda in ni mogoče delati podzemelskih zavetišč.

Bangkok, 11. febr. s. Poročila iz Singapooreja pravijo, da je protiofenziva avstralskega generala Gordona Benneta zoper napredujoče japonske sile na singapoorskem otoku spodletela in da je to priznal sam general. Vzhodno od letališča Tengah potekajo siloviti boji moža z možem. Angleške čete

skušajo japonsko napredovanje zadržati s tem, da zožujejo bojišče.

Bangkok, 11. febr. s. Singapoore živi zdaj pod nepretrganimi letalskimi bombardiranj, katerih število je v nekaj dneh naraslo na 100. Prebivalstvo skoraj ves dan prebije v zelo redkih protiletalskih zavetiščih. Povsod divjajo zelo obsežni požari. Otožnost večine domačega prebivalstva narasča zaradi tega, ker je velik del Angležev o pravem času šel iz mesta. Zelo hudi in nepretrgani oženi japonskega topništva je povzročil veliko škodo utrdbam in skladiščem.

Tudi Rangoon, prestolnica Birme, je kar naprej cilj hudih letalskih napadov. Trdijo, da ga mislijo pristojne oblasti prepustiti usodi. Kitajci obupno skušajo rešiti ogromne količine vojnih potrebščin in strojev, nakopičenih v mestu. To vojno blago je namenjeno kitajski vojski maršala Čangkajška, pa bo seveda neizogibno padlo v roke Japoncem.

Posveti o organizaciji evropske mladine pri Mussoliniju

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel nemškega državnega mladinskega voditelja Baldurja von Schiracha in imel z njim dolg prisrčen pogovor o vprašanjih, ki se nanašajo na organizacijo evropske mladine.

Vesti 11. februarja

Hitler in nemški zunanji minister von Ribbentrop sta poslala brzojavne sožalnice ženi bivšega italijanskega poslanika v Berlinu Attolica.

Italijanske pomorske oblasti in kopenske sile so med boji v Severni Afriki pokazale tako hrabrost in tak obseg, da bo zaradi tega Anglija končno in za vselej izgubila svoje bistvene postojanke. Fašistovska Italija predstavlja danes zaradi tega najsičajnejše razdobje v veličini latinsva in njeni oddelki dajejo poročila za ohranitev evropske omike, piše romunski list »Unirea«.

Angleški generalni konzul v Tangerju je vloži pri španskih oblasteh protest proti temu da listi v Tangerju dolže Anglijo zaradi eksplozij in nemirov v tem mestu. Protest pravi, da so angleške oblasti parnik, ki naj bi pripeljal kovčege z razstrelivom, pred odhodom natanko preiskale in je zato nemogoče, da bi bilo razstrelivo prišlo od onod. Španski listi pa trdijo, da so kovčegi prišli z diplomatsko prtljago, ki ni bila pregledana.

Ko je Nahas-paša sprejel mandat za sestavo nove egiptovske vlade, je poslal angleškemu veleposlaniku pismo, v katerem pravi: »Pogoji, pod katerimi sem pripravljen sestaviti novo vlado, so takšni, da niti anglo-egiptovska pogodba, niti egiptovska neodvisnost in suverenost ne dopuščata, da bi se Anglija vmešavala v notranje zadeve Egipta.«

Japonci se s svojimi hitrim uspehi na Malajskem polotoku prepričali združitev Čangkajških vojakov z Angleži tako na Malajskem polotoku kakor v Birmaniji. Čangkajšek je imel pripravljenih 300.000 mož ki pa so sedaj prisiljeni ostati na mejah pokrajine Junan.

Po zakonski uredbi ima državni zaklad na Hrvaškem pravico prodati vse imetje in vsa podjetja Judov, ki so postala državna last, kakor tudi tistih, ki so zbežali iz države in ki motijo javni red in mir.

Zaradi silnega mraza na Danskem, ki se stalno giblje med 12 in 32 stopinjami pod ničlo, so nekateri otoki ostali brez hrane in so v zvezi s celino le po letalih. Tudi ribolov je ustavljen zaradi zamrznjenega morja.

Zaradi preobremenjenosti angleškega brodograjskega v Angliji morali omejiti tudi milo. Španci so dvignili iz morja trgovski parnik »Tonno«, ki so ga španski boljševiki med državljansko vojno potopili. Ladja je sedaj v popravilu.

Na ukaz Poglavnika so premostili sedež ustaškega štaba za veliko župost Piva in Rama iz Jajca v Bugojno.

Izredno huda zima okrog Belgrada je odprla novo pot preko zamrznjene Donave iz Belgrada v Pančevo.

Odbor za prekrbo življenjskih potrebščin v Rimu je sklenil, da se znižajo prevozne tarife za razna živila na železnicah za 10 do 25%.

Med najbolj antifašistične in najbolj strupene in besne južnoameriške države spada Urugvaj, piše italijanski list »Il Regime Fascista«. To pa vse zaradi tega, ker v tej državi mrgoli Judov. Leta 1933 je bilo tamkaj 7000 Judov, danes pa jih je tam že nad 50.000 in spada Montevideo med najbolj judovske prestolnice južne Amerike.

Japonski general Šimada je imel govor, v katerem je dejal, naj bo japonsko ljudstvo popolnoma mirno glede preskrbe japonske vojske mornarice s kurivom, zakaj storjeno je bilo vse za obnovev in popravo petrolejskih vrečev na Borneu in v holandski Indiji, tako da mornarici ne bi moglo zmanjkati nafte. Zdej namreč ni prilika, da bi se Japonska menila za tisto, kar trdijo Amerikanci, a bo vsekakor dokazala, da so ameriške propagandne trditve napačne.

V Berlin je dopotoval hrvaški trgovski minister dr. Toth.

Rimski službeni list objavlja, da je odpravljeno vojno stanje v obalnih pokrajinah in v severnih otokih Jadranskega morja, to je v pokrajinah Udine, Gorizia, Trieste in Pola.

Preskrbite si takoj semena za vrt!

Vrtnariti bo treba še v večjem obsegu kakor lani

Ljubljana, 11. februarja.
Ze lanske leto so ljubljanski občani začeli vrtnariti kar na veliko in kmetovati posebno tudi na zemljiščih, ki jim jih je dala na razpolago mestna občina.

Ker bo letos obdelanih, posejanih in zasajenih še več vrtov, si moramo takoj prisrsketi dosti semena. Kdor ima toplo gredo, bo sejal vanjo že kraj te mesece ali pa v začetku marca.

Ze junija meseca bomo potrebovali za prehrano zgodnjjo kolerabo, zgodnjji ohrovit, zgodnje zelje, rdečo peso in solato, ki jo bomo seveda s svojega vrta lahko dobili že prej na mizo.

Za setev v toplo gredo posebno priporočamo naslednje vrste zelenjave:
Zgodnjo kolerabo poiščimo dunajsko in praško, seveda belo in modro, predvsem pa pripravljamo po tvrdki imenovano Dvorskega zgodnjo kolerabo.

S cvetaco naj poiškusi prav vsak, saj jo že veliko pridelajo, celo kmetje na Sorškem polju in tudi na Barju kar na njivah. Posebno priporočamo zgodnjo erfurtsko cvetaco.

papriko, ki pri nas odlično uspeva in je zelo mesnata ter sladka. Kar se pa paradiznika tiče, bomo skušali poiskati za ljubljano najbolj priporočljivo angleško vrsto Stirling Castle, pravitako pa tudi Heimannov prebogati, ali le- toso bo posebno prišel v poštev tudi Resista, ker je zelo odporen napram boleznim, zlasti pa proti rji, kar je prav velikega pomena, ker je težko dobiti modro galico za škropljenje.

Tudi por se moramo naučiti pripravljati kot samostojno jed ter bomo izrabili vrsto Slon. Za poletno potrebo moramo pripraviti tudi več čebule ter najbolj priporočamo vrsti Tripolis in Madeira. Za zimsko porabo bomo pa nasadili naš domači čebulček.

Takoj, ko bo zemlja kopna, pa lahko kar na gredo vsadimo zgodnji grah, ker ne zmrzne. Nasadimo ga pa vsaj dvakrat toliko kot prejšnja leta, ker ga lahko pripravimo na najrazličnejše načine ter je grah potreben posebno otrokom kot najzdravnejša hrana.

V imenu Nj. Vel. Viktorja Emanuela III., po milosti božji in volji naroda Kralja Italije in Albanije, Cesarja Etiopije!
Vojaško sodišče II. armije, oddelek v Ljubljani, je obsodilo na smrt:
Sušteršiča Milana, rojenega v Beli Krajini dne 11. novembra 1920, prebivajočega v Ljubljani, dijaka, zaprtega od 23. januarja t. l.,

obtoženega sodelovanja v oboroženi tolpi ter z obremenitvijo, da je bil organizator subverzivnega združevanja, da je imel pri sebi strelno orožje in strelivo, napada na osebo, pripadajočo oboroženim silam.

Vojno sodišče II. armade, odsek Ljubljana, je obsodilo na dosmrtno ječo:
Zargija Alojzija, stanujočega na Bleiweisovi cesti 20, železniškega mehanika, zaradi a) nedovoljene posesti strelnega orožja, eksploziv in municije, ker je bil 2. XII. 1941 v Šiški zaloten v posesti puške

Dve obsodbi vojnega sodišča v Ljubljani

Velik razmah kupčij s hišami in zemljišči

Zemljiška knjiga ljubljanskega okrajnega sodišča zaznamuje v prvi dekadi tega meseca prav znaten razmah kupčij s hišami in zemljišči. Res so bile nekatere kupne pogodbe sklenjene in podpisane še v letu 1941 in prve mesece leta 1942, glaseče se na dinarsko valuto, toda teh je bilo sedaj v zemljiški knjigi zaznamovanih prav malo število za celotno kupno vrednost 41.300 din. V ostalem pa je bilo zaznamovanih novih kupnih pogodb z sedanji denarni vrednosti do 25 za celotno kupno vrednost okoli 1.412.000 lir.

dili prej, bi tvegali, da nam zmrzne. Tveganje je sicer večkrat dobro, v sedanjih časih pa ni pripravljivo. Zato bomo pa tudi na strojši fi- ziol rajši nekoliko počakali ter fizol sadili šele v drugi polovici majnika. Saxa je najbolj pri- poročljivi nizki zelenostročni fizol. Imamo še dolgo vrsto zelenostročnega in rumenostročnega nizkega fizola, vendar pa nobena vrsta ni tako bogata in zgodnja. Pri prekljarju se bo- mo odločili za zelenostročni Sivi dan in pa za že splošno znani in uveljavljeni Cipro. Med rumenostročnimi prekljarji pa priporočamo zla- sti vočeneec in Mont d'or.

Kakor bo kopno, bomo pa kar na gredo pod mlo nebo sejali peteršilj in rdeči koren- ček, ki ga bomo letos gotovo več kuhali za prikuho. Izbrali bomo tako imenovani dolgi peteršilj in slovitji nanteški korenček. Če bi pa morda vendar kdo ne mogel dobiti dobrega semena rdečega korenčka, naj pa seje kar na- vadno rumeno korenje. In če bi pa kdo ne mo- gel najti peteršiljevega semena ali zelene, naj pa seje pastinak, ki združuje oba okusa in ga še pre malo rabimo za zelenjadne juhe.

Ponavljamo: Zagotovite si gnoj, če vrta ni- ste jeseni dovolj pognojili. Takoj pa poiščite zanesljivo dobrega semena, predvsem naštetih vrst povrtnje. Pripravite čim največ sadik, da jih boste lahko odstopili tudi svojim sosedom.

tipa Mauser, ene pištole, 17 patron za pištolo, 23 eks- plozivnih kapsul, 12 šaržerjev za puško in 4 šar- zerjev za pištolo, kar vse je imel skrito v kolnici za avtomobile, kjer je delal;
b) nedovoljene posesti hladnega orožja, ker je bil 2. XII. 1941 v Šiški zasačen v posesti dveh bodal in enega rezila za bodalo, skritih v kolnici, kjer je delal;
c) članstva pri oboroženi tolpi, ker je v dobi pred 2. XII. 1941 bil član oborožene tolpe na ljub- ljanskem ozemlju;

Visok sneg po dolenskih krajih

Okrog St. Janža in St. Ruperta ga je zapadlo tudi do dva metra
Ribnica, 11. februarja.
Kot za stavo je snežilo zadnje dni pri nas Zadnja dva dni je nametlo kar 28 cm snega, tako da ga imamo sedaj več kot en meter. Na mnogih predelih pri St. Rupertu in St. Janžu pa celo 1,50 m do 2 m. Na mnogih mestih je nametlo do 5 metrov snega.

Delo v rudniku je v polnem teku. Sedaj je za- poslenih 211 delavcev, ki pa kopljejo premog samo v enem jašku. Dnevna proizvodnja znaša okrog deset vagonov. V Krmelju so začeli kopati tudi svež pesek brez apnenca. Izvažajo ga na Stajersko, naj- več v tovarno Store pri Celju.

Nagrada za dvojčke

Iz Ducejevega sklada je Visoki komisar po- delil zakonca Anžiču Antonu in Jožici iz Bizo- vika 83, obč. Dobrunje, nagrado v znesku 600 lir ob rojstvu dvojčkov.

Prepovedano je trgovanje ali zbiranje kožnih predmetov in obrabljenih čevljev

Rim, 11. febr. s. Uradni list je 31. januarja ob- javil ukaz, ki ureja zbiranje in porabo kožnatih predmetov ter rabljenih vojaških ali civilnih čevljev. Ukaz prepoveduje vsakomur zbiranje ali trgo- vanje pod kakršnim koli naslovom in pod kakršno koli obliko rabljenih kožnih predmetov, kakor tudi rabljenih čevljev, pa naj bodo vojaški ali civilni, katere koli oblike, pa čeprav so v celoti ali le delno izdelani iz kože.

Gene fotografskim slikam za osebne izkaznice določene

Odločba.
Na podlagi določil čl. 1 uredbe Visokega komisarja št. 17 Sl. l. št. 38/41 z dne 10. maja 1941-XIX se odobrava najvišja prodajna cena za 4 fotografske slike v izmeri 4,5x5 cm za 12 lir za osebne izkaznice v smislu navedbe Viso- kega komisarja za Ljubljansko pokrajino z dne 24. I. 1942 št. 7 Služ. list 8/42-XX, franco atelje.

OBISK EDINI SLOVENSKI ILUSTRIRANI DRU- ZINSKI MEBELNIK
Izhaja vsak mesec 15. Letna naročnina 40 lir. Naroča se pri upravi Ljubljana Kopitarjeva ulica 6

NUOVO RITROVATO SCIENTIFICO Bulbitamin A NOVA ZNANSTVENA IZNAJDBA
Zdravilo, ki prepreči izpadanje in pospešuje donovno rasti las. Zahtevajte ga proti nakazilu L. 64- po povzetju 2 litri več. Ilustrirana knjižica na zahtevo zastonj. Iščemo poverjenika z izključno pravico

Earl Derr Biggers ČRNA KAMELA
Navzlic temu pa je bil Ballou poklican na zaslišanje. Skliceval se je na svoj alibi, miss Montaine pa je na to pri- segla. Izpovedala je, da je bila na večer, ko je bil umorjen Mayo, v Balloujevi družbi od šestih pa prav do polnoči.

'Toda... toda...
'Z vašim ljubeznivim dovoljenjem ga bom poklical na te- lefon. Znabiti bi nam utegnili nekoliko pojasniti to stvar.
'Mladenka ga je povedla do telefona. Ko je zaslišal Van Hornov glas, ki mu je odgovarjal, mu je takoj razložil stanje, v katerem je našel knjigo.

Chan se je zasmejal, toda mladenka ni poznala šale. Oblju- biti je torej moral, da bo storil več, kar more, potem pa odšel.
Pogled na uro ga je počul, da se ne bo smel več vnesti k prijatnemu kosilu. Mimogrede je nekje spil kozarec mleka in pojedel košček kruha. Potem se je odpravil proti policiji, kjer je njegov šef nemirno koračil po sobi gor in dol.

FIERA DI VIENNA

PRIMAVERA 1942

(8.-15. MARZO)

INFORMAZIONI

Riduzioni ferroviarie
Italia 30, Germania 60%

Rappresentante Onorario Regionale della Fiera di Vienna

Ing. E. M. FELIX, TRIESTE, Via Fabio Severo N° 11 (Tel. 29-203)

SEJEM NA DUNAJU

POMLAD 1942

(8.-15. MARCA)

POPLAD 1942
Italia 30, Nemčija 60%

INFORMACIJE

Častni pokrajinski zastopnik dunajskega sejma

Furmani po cest' gredo...

Cerknica, 9. febr.

Ce dandanes vsaj malo postojis na veliki cesti, ki vodi tja od starodavnega mesta Loza proti predolgi vasi Rakek, bodo mimo tebe defilirali furmani, eni hitreje s konji, drugi počasneje z volji. Njihova pot je namenjena od Loza proti Rakeku in spet nazaj. Hite, saj to je njihova tekma za kruh, hite, saj je vreme tako mrzlo, da se ne izplača voziti se. Eni, mlajši — celo otroke vidiš v tej paradii — so močno zadani, tudi naušnike imajo in te sploh ne slišijo, če jih nagovoriš. Gledajo predse, brzkone ugibljejo, koliko bo spet vrgla fura. Drugi, starejši izsolani furmani, niso tako melki. Marsikatero furo so že skozi djali, nič koliko mraza in vročine že prenesli in ne vem koliko frakelinov in literčkov izpraznili.

In če mi je eden le-teh rekel: »Da, da, furmanski stan je bil včasih bolj spoštovan, furmanska hiša je bila hiša vsega dobrega, danes pa je ta posel tako, no, za silo, da se največje luknje zamaše,« mu prav radi verjamemo.

Pa sem pobral enega teh starih furmanskih kanonov, ki jim ni več dano, da bi opravljali ta posel, ker mu je sedaj največja prijateljica peč in spremielavka starost, kako so včasih furjali, je takole pričel pripovedovati:

vstali smo pred polnočjo

In šli Ermit živino, pripravljali voz in vse potrebno, žene pa so medtem kuhale izdaten zajtrk. Se pred drugo uro smo na voz obesili luč. »Tema« i rečemo, zapregli živino, napravili sveti križ in odšli. Dva ali trije smo navadno šli, je bilo kratkočasneje in pa pomagali smo drug drugemu. Se tema je bila, ko smo odšli proti Loži. Bolj ali manj hitro je za nami izginjalo pot. Če se je komu kaj zadržalo, je šel toliko časa peš, da se je spet »zbrihotal«. In ko se je pričela svetli jutranja zarja, ko je začela migljati jutranjica in so pričele izginjati zvezde, smo bili že na Bloški polici ali še daleč. Zgodnji Ložani so že gledali, kakšno vreme bo, ko smo šli skozi Lož. V poznem jutru pa smo prišli, kamor smo mislili. Loški potok. Sem smo največ hodili furmani iz cerkniške doline. No, tudi na Bloke smo šli včasih. Toda lepša in izdatnejša je bila fura le-sem.

Pomagajmo drug drugemu!

To je bilo naše geslo. Ko smo prišli do zasladišč, smo se javili, pokazali so nam, kaj bomo naložili. Nič nismo čakali. Hitro smo naložili, najprej Janezov voz, potem Mihov in nato moicga. Se smo dobili listke, ki smo jih prav dobro spravili, in »hi« ali pa »do«, konjički ali volički so veselo povlekli.

Sonce je bilo že visoko na nebu, ko smo jo mahnilo iz Loškega potoka. Hiteti smo morali, da smo do večera prišli domov. Takrat so se namerče naše fure delile na dva dela. Prvi del, en dan, od Potoka do Cerknice, drugi del — drugi dan — pa od tu naprej na Rakek. Če pa včasih ni šlo vse po redu, da nismo mogli hitro naložiti ali je pa ta ali oni med potjo imel kakšno smolo, smo morali prenočevati tudi v Martinjku, Grahovem ali pa še kje dle.

Tam, kjer Bog roko ven moli

tam smo se navadno ustavili. In kdo nam bi tudi zameril, če je bilo teh postaj, poleg Perkuza, Marofa in Podskrajnika, še več. Saj smo ga pošteno zaslužili, pa smo si ga tudi pošteno privoščili. Res, včasih pa smo videli kakšnega furmana, ki si ga je na Rakeku, v kleti, preveč privoščil. Na vozu je zaspal in srečo je imel, da ga je živina pripeljala tja, kamor je bilo treba.

Ko smo drugi dan nadaljevali furo, smo »Na vaji« zvagali les in pogнали spet naprej. Na Rakeku smo razložili les, odšli na vago, spet zvagali les in nato dobili plačano furo. Če jo je kdo mahnil potem v klet na malico, in kdo tega ni storil, je bila fura popolna. Res, včasih se je posrečilo, da smo dobili tudi vožnjo nazaj. Trgovcem in gostilničarjem smo vse prepeljali mi, furman!

Športni drobiž

Lazek, dosedanj nemški prvak boksarske teške kategorije, se je te dni boksal z Dunajčanom Neuselom. Nihče ni pričakoval, da bo Lazek izgubil. Pa se je le zgodilo. Ze v tretjem kolu je dobil Lazek v glavo tako hud udarec, ki ga je onespobil za nadaljnjo borbo in ga je nasprotnik tudi potokel k. o. Tudi po ostalih kakšnih mesih so boksal najboljši nemški poklicni boksarji z najboljšimi nizozemci. Borbe so bile lepe in so med gledalci vzbudile vliko zanimanja.

Znani francoski teniški igralec Petra, ki pa pripada mlajši gardii, je že dalj časa v nemškem ujetništvu. Tožil je nad bolečinami v kolenu in neki nemški zdravnik se je za njegovo bolezen res zavzel. Po dolgem preiskovanju ga je končno le operiral. Ko se bo vrnil Petra iz ujetništva domov, bo lahko spet nastopal na belih igriščih.

V Rimu se bodo v kratkem sešli teniški zastopniki Madžarske, Nemčije, Italije in Hrvaške, da se bodo dogovorili o medsebojnem teniškem srečanju. Precej preglednice pa jim bo delalo primanjkoavanje prostih dni. Hrvatce bo na tem pogovoru zastopal Punčec.

Celovški hokejisti so se zadnji sredo pomerili z Juventusom iz Bukarešte in ga gladko odpravili s 7 : 0.

Veliko dansko teniške tekmovanje v zaprti dvorani bo letos od 15. do 22. marca v Kopenhagnu. Na to tekmovanje, ki je bilo že vsako leto zelo zanimivo, so letos povabljani tudi Nemci, ki se ga bodo udeležili. Ponojni naslov lanskega prvaka bo moral braniti znani nemški igralec Kurt Gies.

Jadranje z jadralnimi letali so zdaj uvedli kot šolski pouk na Japonskem. S tem hoče država že v mladih Japonceh vzbuditi veselje do zračnih višav. Seveda pa se bodo morali učenci učiti tudi sestavljanju modele, kar ne bo majhne važnosti za bodoče japonske rodove

Rdeči križ poroča:

V glavni pisarni Rdečega križa, Gosposvetska cesta 2-II se naj oglašijo naslednje stranke: Milka Brate, Marija Mraz, B. in M. Jeriček, E. Kocjan, Janko Sušnik, Lojze Turk, Lojki, Milan Mišič, Marija Kovač in Vilka Tručel (Florjanska 31), da prevzamejo Rdečemu križu izročene pakete.

Pisma naj dvignejo na Poizvedovalnem oddelku Rdečega križa: Ambrozič Jože, Kamenshek Majda, Kramaršič Konrad, abs. inž. tehn., Mesec Vladimir, Marselj, Novak Nande, Remic Tonček, Rojic Viktor, Šebek Karl, Šemerl Francka, Škofič Milko, Škupa Franja, Špendl Hinko, Višnjari Janko, p. t. t. uradnik, Voje Jože, Zupane Polonca.

V tajništvu Poizvedovalnega oddelka naj se zglašijo: Golar Franc (svoje), Markovič Milan (svoje), Potrata Milena (svoje), Senica Vilko, Skitek Stojan, Terdič dr. Fran., dr. Tušek, Zorec Cedimir.

V treh vrstah...

Na Jesenicah so zbrali pri zadnji zbirki za zimsko pomoč precej denarja. Bilo ga je za 16% več kakor pri drugih zbirkah, ki so bile prirejene že prejšnje dni.

Okrožna odseka učiteljskega združenja za Bohinjso dolino in Jesenice sta imela te dni sestanek na Jesenicah v ljudski šoli. Na zborovanje je prišlo 80 vzgojiteljev in vzgojiteljic. Vodja jeseniške ljudske šole je imel predavanje ob tej priliki in je govoril o razvoju kočevskega jezikovnega otoka in o povratku kočevških Nemcev v domovino. Predavatelj je sam Kočevar.

Dosedanji župan pri sv. Katarini nad Tržičem je te dni odstopil iz zdravstvenih razlogov. Na njegovo mesto ia bil postavljen Karel Jerčič in Slaša

Predaja poslov v zvezi bojnih fašjev

Ljubljana, 10. februarja.

V skladu z navodili, ki jih je Tajnik Stranke objavil v strankinem uradnem listu, se bo izvedla predaja poslov v zvezi bojnih fašjev v Ljubljani jutri ob 10 dopoldne v telovadnici zveznega poveljstva GIL-a (Bleiwisova 28) v navzočnosti nadzornika stranke Fossa. Eksc. Grazioli bo izročil posle novo imenovanemu zveznemu tajniku dr. Orlando Orlandinju.

Pri tej priliki bodo navzočni pokrajinski strankini funkcionarji, zonski nadzorniki, člani vodstva bojnega fašja v Ljubljani, člani zveznega disciplinskega sodišča, politični tajniki in poveljniki središč, zaupnica z vsemi članicami ženskega fašja, pokrajinski zaupniki fašističnih zvez in voditelji sindikalnih organizacij ter zastopstvo skvadristov.

Kaznovani obrtniki zaradi kršenja odredb o prodajanju mesnih jedi in najvišjih cen

Ljubljana, 11. februarja.

Oddelki nadzorstva nad cenami so prijaviili sledeče obrtnike, ki so prodajali meso in testenine ob prepevotanih cenah:

- Podstudenšek Ivana, javna kuhinja v Florjanski ulici 16;
- Dolničar Lojze, gostilna v Gradišču 13;
- Mandušič Vincenc, gostilna na Trnovskem pristanu 4;
- Tomšič Franc, gostilna na Cesti 29. oktobra 4;
- Sturm Ivana, gostilna na Sv. Petra cesti 15;
- Gošce Ivana, gostilna na Gosposvetski c. 14;
- Cotič Ivan, gostilna na Tržaški cesti 54;
- Izkalak Alojz, gostilna Pred Skofijo 14;
- Klemenčič-Maček Ivana, gostilna na Kongresnem trgu 2;
- Baver Angelina, gostilna v Mesarski ulici 4;
- Skulj Rudolf, gostilna v Florjanski ulici 30;
- Forneci Antonija, javna kuhinja v Kolodvorski ulici 8;
- Colombo Edvard, gostilna na Gosposvetski 18.

Vsi navedeni so bili kaznovani z globo. Razen tega je Eksc. Visoki komisar odredil, da se imenovani lokalni zapro za deset do dvajset dni, vendar pa morajo lastniki ves ta čas plačevati svoje uslužbence.

Kaznovani pa so bili sledeči obrtniki, ki niso izobesili cen:

- Sarc Marija, trgovka, Tyrševa 37;
 - Škrjanc Marija, trgovina s kolonialnim blagom, Zeljarska 11;
 - Bregant Marija, manufaktura, Dolenjska 14;
 - Škerjanc Anton, trgovina z zelenjavo, Karadžičeva 4.
- Sodišču pa so bili zaradi prekoračenja najvišjih dovoljenih cen naznanjeni sledeči:
- Florjanič Ivana, trgovina z zelenjavo, Kamence 30;
 - Škrjanc Anton, povrtinica, Karadžičeva 4;
 - Kozlevčar Lojze, trgovina z zelenjavo, Studence 14.

EIAR - Radio Ljubljana

Sreda, 11. febr. 12.15 Na harmoniko igra Vlado Golob — 12.40 Koncert klaviristke Delie Scapini — 13.00 Napoved časa in poročila — 13.15 Vojno poročilo — 13.17 Prenos, posvečen Japonski — 14.15 Komorna glasba — 14.00 Poročila — 14.35 Pisana glasba — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Zbor Glasbene Matice v Ljubljani — 19.00 Pouk italijansčine — 19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Na saksophon igra Miloš Zihler — 20.00 Napoved časa in poročila — 2.30 Komentar dnevnih dogodkov — 20.30 Prenos iz milanske Skale: Verdijev Othello. V odmorih predavanje v slovensčini in objave v slovensčini — 23.05 Poročila.

Četrtek, 12. febr. 7.30 Poročila v slovensčini — 7.45 Simfonična glasba. V odmoru napoved časa — 8.15 Poročila — 12.15 Duet na klavirju — 12.40 Sekstet Jandolli — 13.00 Napoved časa in poročila — 13.15 Vojno poročilo — 13.17 Ljubljanski radijski orkester — 14.00 Poročila — 14.15 Prenos koncerta iz Nemčije — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Prenos iz glasbenega liceja v Bologni: prenos koncerta klaviristke Liliane Vallazza — 19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Pisana glasba — 20.00 Napoved časa in poročila — 20.00 Komentar dnevnih dogodkov — 20.40 Koncert ritmično simfoničnega orkestra — 21.40 Ljubljanski radijski orkester — 22.15 Koncert violinista Alberta Dermelja — 22.45 Poročila.

Petek, 13. febr. 7.30 Poročila v slovensčini — 7.45 Slovenska glasba. V odmoru napoved časa — 8.15 Trio Prek — 12.40 Orkester Cetra — 13.00 Napoved časa in poročila — 13.15 Vojno poročilo — 13.17 Ljubljanski radijski orkester — 14.00 Poročila 14.15 Violinski orkester — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Koncert sopranistke Ksenije Vidaličeve in basista Friderika Lupše — 19.00 Pouk italijansčine — 19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Lahka glasba — 20.00 Napoved časa in poročila — 20.30 Komentar dnevnih dogodkov — 20.40 Simfonična sezona EIARIA: Simfonični koncert pod vodstvo Zilina in ob sedelovanju klavirista Edwina Fischerja. V odmoru predavanje v slovensčini — 22.45 Poročila.

Sobota, 14. febr. 7.30 Poročila v slovensčini — 7.45 Popevke. V odmoru napoved časa — 8.15 Poročila — 12.15 Na harmoniko igra duet Malgaj — 12.40 Orkester pod vodstvom Angelisa — 13.00 Napoved časa in poročila — 13.15 Vojno poročilo — 13.17 Komorni trio iz Ljubljane — 14.00 Poročila — 14.15 Lahka glasba — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Nove plošče Cetra — 17.55 Plošče — 18.00 Skaliky: O oblačilih. Predavanje za gospodinje — 19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Simfonična glasba — 20.00 Napoved časa in poročila — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov — 20.50 Prenos iz Verdijevega gledališča v Trstu: Ariana na Naksosu od Riharda Straussa. V odmoru predavanje v slovensčini — 22.50 Poročila

Ljubljana

Koledar

Danes, sreda, 11. februarja: Lur. M. B.

Cetrtek, 12. februarja: Ust. S. r.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62; mr. Gartus, Moeste-Zaloška cesta.

Z napisi in risbami, naperjenimi proti sedanemu redu in žaljivimi za čut dostojnosti prebivalstva, so pogosto onesnaženi zidovi poslopj in ograje. Da se ta nedostojnost odpravi, je odrejeno, da je vsak lastnik prizadet hiše, trgovine ali javnih obratov dolžan poskrbeti vsak dan in na vsak način, da so taki napisi in risbe odpravljene vsaj pred 11. uro. Proti kršilec te uredbe bodo oblasti postopale z vse strogoostjo.

»Upniki na planč« zabavna komedija na odru franciškanske prosvete v nedeljo ob 2 popoldne, konec ob 4. Igra je dosegla pri prvi uprizoritvi lep uspeh, posebno po dobri izvedbi in duhoviti vsebini, tako, da je zadovoljila prav vse gledalce. Vestopnice dobite v predprodaji v trgovini A. Sfligoj, Franciškanska ulica 1. Vabimo vse, da si to lepo igro, ki vas bo prijetno razvedrila, ogledate.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Sreda, 11. febr.: Zaprtio. (Dekoracijska vaja.)
Četrtek, 12. februarja: Ob 14 »Rokovnjaci«. Izven. Zelo znizane cene od 10 lir navzdol.
Petek, 13. februarja: ob 14: »Boter Andraž«. Izven. Zelo znizane cene od 10 lir navzdol.

OPERA

Sreda, 11. februarja: ob 14 »Madame Butterfly«. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol.
Četrtek, 12. februarja: Zaprtio.

Jutri v četrtek ob 14 bodo igrali po zelo znizanih cenah od 10 lir navzdol Govekarjevo dramatično »Rokovnjaci«. V tej dramti pokaže dramatik usodo rokovnjaškega poglavarja Nandeta in njegove tolpe. Igra obsega osem slik. 1. slika se godi v Kamniku l. 1810, 2. v koči pri čevljarju Bojcu, 3. na Pačevini, 4. pri sodniku Gavriču, 5. v krčmi pri Urši, 6. na Crnem grabnu, 7. v kolovski pisarni, 8. na Pačevini. V glavnih vlogah: Gregorin, Cesar, Jan, Nakrst, Vl. Skrbinšek, Košuta, M. Bolzar-Ukmarjeva. Igra je režiral prof. Šest. Muzikalne točke je komponiral V. Parma. Muzikalno vodstvo prof. Šturm.

Zrebanje nagrad, ki so razpisane v »Gledališkem koledarčku« je preneseno na splošno željo lastnikov koledarčka, ki še niso zbrali vseh podpisov na 15. februar. Kdor se zanima za lepa darila, naj ne zamudi prilike in si še pravočasno nabavi koledarček, ki je naprodaj pri gledaliških blagajnah za ceno 12 lir.

La Fiera primaverile di Vienna 1942

La prossima Fiera primaverile di Vienna si svolgerà normalmente dall'8 al 15 marzo p.v. e sarà dedicata principalmente all'Agricoltura, all'Industria forestale ed a quella Mineraria.

Essa terrà conto, anzitutto, delle particolari esigenze di quei Paesi, che partecipano alla ricostruzione dell'economia europea nel quadro politico dell'Asse.

L'Industria delle macchine agricole e l'Industria chimica contribuiranno ai problemi specifici dell'agricoltura, della selvicoltura e dell'industria mineraria, trattando i temi: »Concimazione e fertilizzazione«, »Protezione e lotta contro le malattie parassiti delle piante«, »Produzione dei grassi«, ecc. Anche l'elettrotecnica, l'edilizia e le altre industrie attinenti all'agricoltura, saranno rappresentate alla Fiera primaverile di Vienna, e collaboreranno alla soluzione dei vari quesiti concernenti le industrie summenzionate.

L'Italia Fascista, strettamente alleata col Reich, parteciperà a questa importante manifestazione fieristica con una Mostra particolare, organizzata dal Ministero dell'Agricoltura e delle Foreste.

Sull'area della Fiera Tecnica saranno rappresentati in vari gruppi di macchine e attrezzi per l'agricoltura, impianti per mulini, impianti frigoriferi, enologia, veicoli e trattrici, macchine per la lavorazione del legno, caccia e pesca, le industrie minerarie, metalli leggeri, ecc. L'Ente Nazionale Germanico per l'Alimentazione ha in programma una Mostra speciale sul tema »Grassi dalla propria zolla«, dimostrando con essa il grande contributo apportato dall'industria agricola alla soluzione del problema concernente la produzione dei grassi animali e vegetali.

La Fiera campionaria (Palazzo della Fiera) offrirà una vasta rassegna dei prodotti selezionati, soprattutto nel campo dell'industria del buon gusto, dell'artigianato e della moda viennese, orientandosi verso la tendenza della grande clientela formata dalle masse rurali, tenendo conto delle esigenze pratiche e culturali di questo settore così importante della produzione europea.

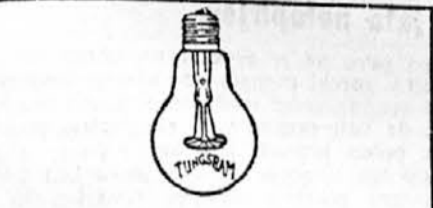
Ai partecipanti alla Fiera primaverile di Vienna verranno concesse speciali riduzioni ferroviarie (Italia 30%, Germania 60%) ed altri facilitazioni, dietro presentazione della Fiera, rilasciata dal Rappresentante Onorario Regionale Ing. E. M. Felix, Trieste, via Fabio Severo 11, cui gli interessati si possono rivolgere per ulteriori informazioni.

Dunajski pomladni velesejem 1942

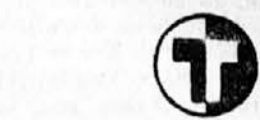
Letošnji pomladni dunajski velesejem bo trajal kakor normalno od 8. do 15. marca in bo posvečen predvsem poljedelstvu, gozdnim rudarski industriji. Zlasti bo upošteval zahteve tistih držav, ki delajo za preureditev evropskega gospodarstva v političnem okviru Osi.

Pokazala se bo povezanost med poljedelstvom in kemično industrio, rodovitnostjo zemlje, ki lo posebno pospešujejo umetna kemična gnojila.

Fašistična Italija, tesno povezana z Reichom, se bo seima udeležila s posebno razstavo, ki jo priredi Ministrstvo za poljedelstvo in gozdove.

La lampada di qualità prodotta nello stabilimento di Milano della TUNGSRAM ELETTRICA ITALIANA S.A.

TUNGSRAM

Vidmar Nande: Konj.

Vidmar Drago: Zetev.

Andrejčkov
J o ž e :**Zalost in veselje**R o m a n
v s l i k a h

Risal Jože Beranek — Besedilo priredil Mirko Javornik

391.

Cez dolgo sula se prerinila na gol holmec, odkoder se je videlo daleč naokoli. Sedla sta pod košato drevo, da bi si odpočila. Doslej nista našla še nobene sledi o ljudeh. Pod njima se je vila dolina, porasla z visoko travo. Ob poloku v dolini sta se namenila iti dalje proti morju ali priti do ljudi, če so na oloku.

392.

Ko sta mislila kreniti naprej, sta pod holmcem zagledala tujega moškega. Misli sta, da je morda oločan, a brž se je pokazalo, da je Jurij, ki zjutraj ni maral z njima. Zdaj sta počakala, da bi ju došel. A ko je videl, da sta obstala, se je ustavil tudi on. Videla sta, da ne mara hoditi z njima in sta šla sama dalje.

393.

V dobrih dveh urah sta prišla do soleske, kjer je dolina zavila na vzhod. Ker sta vedela, da ju bo ladja, če je srečno prestala vihar, čakala tam, sta pustila staro pot in zavila čez precej visok in nagosto zarasel hrib. Hoja je bila težavna, toda ko sta prilezla na vrh hriba, se jima je odprl čisto nov svet.

Veliki dobrotnik obubožanih francoskih mornarjev

Po očetovski skrbi zanje ter jih stalno obiskuje s svojo ladjico »Sluzim«

Ob francoski reki Seini ter ob plovnih prekopih »Le de France« in v njihovi bližini, prebivajo v značilnih majhnih ladjicah, s svojimi družinami nešteto bivših mornarjev. Točno ni znano, koliko je teh ljudi, vedo le toliko, da jih je 1.750, med njimi ujetnikov iz sedanje vojne in da je bilo bilo okrog 4000 tamkajšnjih vojnov razdejanih ali vsaj poškodovanih v času bojev, ki so tod divjali meseca maja in junija leta 1940.

Ti delavci žive s svojimi družinami vse leto na krovu in sicer v veliki revščini ter imajo kaj malo stika z ostalim svetom.

Vsem tem številnim vojnim žrtvam je posvetil svojo veliko skrb dobrosrčni duhovnik Bellanger, težki invalid še iz prejšnje svetovne vojne. Postal je prostovoljno njihov dušni pastir, njihov največji dobrotnik in svetovalec.

Njegovo ime pa je zadnje čase postalo slavno tudi po tem, da je dal zgraditi po svoji zamisli posebne vrste ladje, ki ji je dal ime »Je sers« (»Sluzim«). Z njo se ta veliki dobrotnik obuboža-

nih vozi po Seini ter po plovnih prekopih ter je stalno v stikih s svojimi nenavadnimi laranji, ki jim je vojna prinesla toliko gorja. Njegova ladjica ima lepo kapelico, knjižnico, telovadnico, dvorano za sestanke in druge prireditve, delovno sobo, zasilno »bolnišnico« z nekaj posteljami in primerno postrežbo ter najnovejšimi zdravniškimi potrebščinami. Ladjico upravlja in vozi star mornar z nekaj svojimi vajenci.

Opat Bellanger se na svoji neprestani vožnji po omenjenih francoskih vodah bavi s poučevanjem in vzgojo svojih, na tako širnem področju raztresenih »laranov« ter v vsakem oziru pravi po očetovski skrbi za vse, v prvi vrsti pa še za tiste, ki so po njegovem preudarku hitre pomoči najbolj potrebni. Kot duhovnik ne skrbi samo za njihovo duševno, pač pa tudi za telesno zdravje ter jim gre v vsakem oziru čim bolj na roko. Zato tudi ni čudno, da ga spoštujejo kot nikogar drugega na svetu in da ga, po pravici, imenujejo svojega očeta. Njegovo ladjo pa so krstili z imenom: »Naša gospa vodnih zapornic«.

V enem mesecu se je spremenil v pravega zamorca

Njegova polt je postala črna, ustnice nabrekli, lasje pa kodrasti

O čudnem pojavu nenadne spremembe na človeku poročajo španskega lista »Espana« iz Richmonda v Virginiji. Zgodilo se je tole:

Neki osemnajstletni mladenič, po imenu Alan Tren, ki je bil ves do pred kratkim čisto normalen človek, kot vsak drugi, je začel nenadno čutili neke čudne spremembe na svojem telesu. V začetku se mu te motnje niso zdele bogve kako pomembne in je bil prepričan, da bodo že same od sebe spet izginile. Toda fant se je motil. Začele so mu povzročati vedno večje skrbi, tako da je nazadnje sklenil zvedeti, kaj bodo zdravniki rekli k njegovi čudni »boleznici«. Zatekel se je k najboljšim specialistom.

Alan Tren je bil prej vedno bele polti, nenadno pa je začel postajati pravi zamorec. Tudi še tako izborni zdravniški strokovnjaki niso mogli prepričati te nenadne spremembe polti. Pa ne samo, da je fant postajal proti svoji volji zamorec po svoji polti, tudi ustnice so bile vedno bolj nabrekli in mesnate, prav takošne kot jih imajo pravi zamorci. In povrh so se mu še lasje začeli kodrati.

V dobrem mesecu se je Alan Tren spremenil v popolnega zamorca. Zdravniki so bili kljub vsem svojim sposobnostim spričo tega nenavnadnega pojava čisto brez moči. No, njihova učenost je popolnoma odpovedala. Nesrečni Alan pa je kmalu začel čutili vse posledice svojega prerojenja. Njegova ljubeča ga je zapustila, in kar je še dosti hujše, tudi pomorska akademija, kamor je fant nameraval vstopiti, da bi postal mornariški častnik, je »zaprla pred njim vrata«, ko je videla, da ima opravka s črncem. Rekli so mu baje, da v demo-

kratični Ameriki noben zamorec, tudi če je bil prej bele polti, ne more imeti nekake poklica kot belokožec. Dali pa so Alanu dovoljenje, da lahko vstopi v tako imenovano »zamorsko divizijo«, ki jo je ustanovil Roosevelt.

Tekstilno vlakno iz hmelja

V Italiji že nekaj let delajo poskuse, kako bi uporabili drobna hmeljeva stebelca, ki so jih že izkoristili pri izdelovanju piva, kot novo tekstilno sirovino. Pravi, da so poskusi pokazali, da tolikšne uspehe, da bo res prav v kratkem mogoče takšne hmeljske odpadke tudi v veliki meri po raznih tovarnah uporabiti kot novo tekstilno vlakno. Pri izdelovanju piva že uporabljena hmeljeva stebelca je treba najprej dobro posušiti v primernih sušilnicah, ter jih s posebnimi stroji olupiti. Nitke, ki jih na ta način dobe, potem lepo operejo, obelijo, očistijo, nakar jim dodajo še nekaj maščobe, da postanejo voljniješe.

Starodavni »castrum romanum« v Tetuanu

Ze nekaj časa se nadaljujejo dela pri izkopavanju starodavnega rimskega taborišča v Tamudi pri Tetuanu. Na tem kraju, kjer je nekoč stal »castrum romanum«, so zadnje čase odkrili več izredno dobro ohranjenih rimskih grobov, v njih pa mnogo silno natančno izdelanih vaz ter drugih predmetov, ki so jih imeli starodavni Rimljani navado polagati svojim mrtvecem v grobove.

Ogromne nove podzemeljske jame v Argentini

Izdala jih je velikanska jata netopirjev

Iz Mendoza v Argentini prinašajo časopisi zanimivo poročilo, ki pravi, da so v hribih Sierra de los Paramillos odkrili ogromne zemeljske votline, ki se vlečejo skozi gorsko verigo več deset kilometrov daleč. Prvi, ki je našel te nenavadne podzemeljske jame, je bil nek pastir. Prejahal je na svojem konju velike daljave po tamkajšnjem goratem svetu in je pri neki priliki na svoje veliko začudenje zagledal velikansko jato netopirjev. Bilo jih je na tisoče in tisoče. V večernem somraku so se pojavili kot ogromen oblak dima, ki se je dvigal visoko v nebo. Pastirju ta čuden pojav ponočnih ptic ni šel v glavo in si ga je sklenil razložiti.

Drugo jutro se je navezal na močno vrv ter se spustil v gorski prepad, od koder je domneval, da so se prejšnji večer vsuli netopirji. Pri tem je ugotovil, da tisti prepad vodi v ogromno podzemsko jamo, polno krasnih kapnikov.

Po teh njegovih ugotovitvah je bila takoj organizirana posebna odprava jamarjev, ki se je podala v podzemne votline v Sierra de los Paramillos. Jamarji so tisto votlino vsaj približno izmerili ter pravi, da je dolga najmanj 10 kilometrov. Priznavajo pa, da ji niso prišli do konca in da je najbrž še dosti daljša, kot pa so dozaj mogli ugotoviti.

Slovite orgle iz dunajske štefanove cerkve

Zdaj so jih razdrli in bodo obnovljenim dodali poleg dosedanjih 20.000 še novih 1.500 piščal

Cerkev sv. Štefana na Dunaju je znana tudi po svojih slovitih orglah, ki jim res ni zlepa enakih. Zdaj poročajo z Dunaja, da ko te orgle pred kratkim demontirali, da jih še bolj izpopolnijo, oziroma modernizirajo.

Orgle so tudi že zelo stare in morda vprav zato še bolj glasovite. Naredili so jih, vsaj tisto, kar se na zunaj vidi pri teh orglah, že v šestnajstem stoletju, instrumentalne naprave pa so bile zgrajene v preteklem stoletju in tudi niso več odgovarjale zahtevam sedanje dobe saj je znano, da je tudi orgelska glasba doživela v zadnjih desetletjih velik napredek.

Da si vsaj približno ustvarimo sliko, kakšna so sedanja dela pri popravljanju teh slavni orgel, zadostuje, če vemo, da imajo te orgle pet manualov, drugega nad drugim, ter nič manj ko 20.000 piščali, od katerih so nekatere visoke celih deset metrov. Toliko piščali so imele orgle v cerkvi sv. Štefana dozdaj. Kljub temu pa pravijo, da orgle niso več odgovarjale sodobnim zahtevam. Zato so dodali prejšnjim še novih 1.500 piščal. Poleg tega izdelujejo zdaj tudi še čisto novo ploščo s 110 registri, ter poleg dosedanjih še štiri manuale.

Kdor si ogleduje številne žice, ki vežejo posamezne registre, dobi vtis, kakor da ima pred seboj celo telefonsko centralo kakšnega manjšega mesta.

Stari dragoceni srbski rokopisi, ki so jih spet našli

Ko je lansko leto 6. aprila izbruhnila vojna tudi z bivšo Jugoslavijo, ali kakor jo tudi imenujejo, balkanska vojna, ter je bil takoj prvi dan zjutraj hudo bombardiran Beograd, se je izgubilo poleg drugega tudi precej srbskih dragocenih umetnin, ki so bile ešranjene v belgradski Narodni knjižnici ter v muzeji kneza Pavla. Tako se je med temi dragocenimi zbirkami izgubil tudi izviren slovitoga Dušanovega zakonika, na roko pisan življenjepis sv. Save in sv. Simeona.

Po skrbnem iskanju — pravi poročilo iz Berlina — se je zdaj posrečilo te dragocene listine spet najti. Nemško poročilo pripominja, da jih je izmaknil nek čuvaj Narodne knjižnice ter jih potem prodal naprej. Zdaj so jih vrnila spet nazaj na njihovo prejšnje mesto.

srjeni obrazek! Zdaj varuje rožičevce ona. Nikdar ne gre proč, no da bi napravila Veroniki pridige. Tako važen obraz dela, ko da bi bilo rožičevčvo življenje izročeno v varstvo njej. Vsako jutro, ko gre na vrt, teče k njemu in vpraša: »Ali ti je dobro, drevo?« Danes je pretočila mnogo solz, ker je brila burja in pripogibala rožičevce. In ko mu je zastavila običajno vprašanje, sem ji rekla: »Ali ne vidiš, da rožičevcu ni dobro?« Ali vidiš, da pravi ne? Pozneje me je vprašala, če bo tudi rožičevce prišel v nebesa, ko bo umrl. Odgovorila sem ji, da rožičevce ne bo mogel priti v nebesa, ker draži Veroniko s tem, da pošilja senco v kuhinjo. Zalostna je molčala.

Stric Peter je zdaj čisto potolažen zaradi izgube očesa. Pravi, da je podoben oltarju, na katerem je maša in je strežnik med zadnjim evanglijem ugasnil eno od dveh sveč. Po kosilu se pogovarjata na verandi on in Marija brez konca in kraja. Stric ji pripoveduje toliko starodavnih reči. Teh niti meni nikoli ni povedal. Jaz ne grem t'raj na verando, ker se mi zdi, da se rajši razgovarja samo z deklico. Zelo rada se imata, toda nikdar se ne poljubujeta in objemata, ali vsaj malokdaj, ko da bi bila Marija že čisto odrasla.

15. septembra,

Danes zjutraj sem vzela s seboj Veronikino sestro Leu, ki malokrvna ter jo peljala k zdravniku v Pello, da bi ga vprašala za svet; razumeš! Dve in pol ure sva potrebovali do Ostena. Ti bi navdušeno užival lepoto pokrajine in jutra. Jaz pa sem bila očarana samo za trenutke: pri starih kostanjih v Pellio Superiore. Če se obrneš, da pogledaš v dolino, se odpre v ozadju tega velikega zelenega lizaka pogled na Porlezzo in košček jezera, kakor na majhno čašo žive vode, ki je tudi zelena. Ali se spominjaš, da smo tam dolj skupaj zajtrkovali, ko sem bila še dekle in da je Ester nekaj zapazila, ko si mi govoril o materi?

Našla sem zdravnika pri vodnjaku »Pell sora«, kakor očaka sredi ovac. Najprej je Leno preiskal in ko je ta odšla, sva govorili. Ni vedel, da si v Turinu. Ze pri samem imenu Turin me je zgrabil in stisnil roke, kakor da bi bila žena tistega, ki je v Turinu, že junakinja posebne vrste. Ker dopisujem v Turin, je mislil, da imam Cavourjev naert v enem, in Napoleonov v drugem žepu. Tako zagrizen bonapartist je, da mu ni všeč angliška zveza in pravi Angliji »nevzvesti Albioni«. Sicer pa je trdno prepričan, da bo spomladi vojna in ni mu bilo všeč, ko sem omenila, da je to še dvomljivo. Zdi se mi, da me je potem kar manj občudoval. Kar se tiče dela v pravem trenutku, pravi, da bi se dalj v Vall'Intelvi raztrgati na kosce, če bi bilo potrebno, »kakor mi«. Govori namreč vedno v množini. Ne zdi se, da bi bil balač. Ko je govoril o tem, da bi imeli opraviti s Hrvati, je zardel bolj ko srčen as ter se je ves tresel kakor policijski pes, če mu pokažeš košček kruha. »Brento imamo tudi še na dohva«, mi je rekel. Veš, maščevati morajo Brento, ki so ga ustrelili Avstrijci. Skratka, če ne bi bila moja naloga ob izbruhu vojne, da rešim gospo Pepino in vržem njenega Carlascia liponom, tedaj bi šla z veseljem v boj skupaj z doktorjem iz Pellie.

Ob treh sva se vrnila. Stric je igral tarok z župnikom, s Pasottijem in z gospodom Giacocom. Župnik je imel »Gaz-zeto Ticinese«, in govorili so mnogo o S-bastopolu. Seveda je bil Pasotti zelo srdit, kakor vsi nemurji. Gospod Giacomo pa je bil poln neznanosti do opankarja in župnik je predlagal, naj spijejo steklenico na opankarjevo zdravje. Stric Peter ga je potem vprašal, ali ga ni sram, da on, duhovnik, slavi opankarjeve zmage. »Bilo mu je samo za pijačo«, je mrmral župnik. »Dobro, da vam ni za nič drug ga.« je odgovoril stric. In ker je župnik še bolj mrmral, mu je stric povedal učeno razpravo o lombardskih narečjih, da bi ga potolažil. Končal je: »Nič ni, prav nič ni, prav nič ni.«

DOBRI STARI ČASI

80

V naši hiši se vse spreminja in napreduje! Usoda je zaleda večerj staro tombolo, na tiho, vendar očitno Cijino žalost. Žrtvovala sem jo, da sem izrezala iz nje razen pet plošev za samoglasnike še nekaj večjih, na katere sem napisala — kakor si lahko misliš — sonce, luno, psa, vola itd. Marija se je dovolj hitro naučila samoglasnikov. Ko sem jo učila, je vstopil stric Peter in vzkljnil »jojmene!« Potem je odgovorila, da se zato uči, da bo pisala očku. »Pisati očku«, to je njena trdna misel. In če bi ji pustila, naj piše tako, da bi jo držala za roko, mislim, da bi izgubila glavno vzpodbudo, ki jo lahko uporabljam pri tem, ko jo učim brati. Ve namreč, da se mora prej naučiti brati, če hoče pisati. Ljubezno do Tebe se kaže: pri njej vedno kot pomešana z lastno ljubeznijo. Vedno govori tako, ko da bi bila potreba, ne njena, temveč Tvoja, moja, vsega sveta, da Ombretta Pipi piše očetu.

Te dni me je slišala, da sem grajala Veroniko, ker ima grdo navado, da meče iz kuhinje pomije na rožičevce, ki zato slabo uspeva. Spomnila sem Veroniko seveda na to, kako ljub je bil rožičevce Tebi. Marija jo je slišala, da je sama pri sebi mrmrala nad ubogim rožičevcem, ki dela senco kuhinji, ter želela, da bi usahnili. »Molči!« ji je ukazala Marija neverjetno odločno. »Poslala te bom proč, če ne boš molčala.« Veronika ji je ostro odgovorila in Marija je začela jokati. Slišala sem in sem tekla tja. »Čemu jokaš?« »Zato, ker Veronika zmerja očetovo drevo.« — Moral bi videti njen raz-